

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”.

Celem nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1605, z późn. zm.) jest zwiększenie wysokości dofinansowania:

- 1) kosztów rocznego pobytu jednej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej;
- 2) kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej.

W § 1 w pkt 1 projektu rozporządzenia proponuje się modyfikację § 3 dotychczasowego rozporządzenia w zakresie zmiany objaśnienia symbolu *K* we wzorze algorytmu, polegającej na zwiększeniu kwoty na dofinansowanie rocznego pobytu jednej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej do wysokości 39 000 zł w 2026 r. i w latach następnych. Projekt rozporządzenia podwyższa dotychczasową kwotę o 1 000 zł w 2026 r. i w latach następnych.

W ocenie przedstawicieli zakładów aktywności zawodowej aktualnie określona w rozporządzeniu w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym kwota nie pokrywa wszystkich kosztów działalności tych jednostek. Należy również podkreślić, że systematyczne podnoszenie płacy minimalnej znacząco wpływa na wzrost kosztów związanych z funkcjonowaniem zakładu aktywności zawodowej, który – jako pracodawca – jest zobligowany do zapewnienia minimalnego wynagrodzenia w stosunku do wszystkich swoich pracowników.

Mając na uwadze dalszy rozwój działalności zakładów aktywności zawodowej oraz ich prawidłowe funkcjonowanie, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zwiększenia kwoty dofinansowania dla tych jednostek. Zmiany powinny wpłynąć również na wzrost

wysokości wynagrodzeń pracowników zakładów i zmniejszenie problemów związanych z rotacją pracowników będących specjalistami z zakresu rehabilitacji oraz nauki zawodu.

W § 1 w pkt 2 projektu rozporządzenia proponuje się zmianę § 5 ust. 2 rozporządzenia. Propozycja nowego brzmienia § 5 ust. 2 jest związana ze zmianą § 3 obowiązującego rozporządzenia (§ 1 pkt 1 projektu rozporządzenia) w zakresie podwyższenia kwoty na dofinansowanie rocznego pobytu jednej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej z kwoty 38 000 zł do kwoty 39 000 zł w 2026 r. i w latach następnych.

Z kolei zmiana w § 5 ust. 4 zmienianego rozporządzenia polega na podwyższeniu wysokości kwoty na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej z kwoty 35 196 zł w 2025 r. do kwoty w wysokości 38 496 zł w 2026 r. i w latach następnych (wzrost o 3 300 zł).

Zmiana kwoty dofinansowania jest podyktowana licznymi wystąpieniami przedstawicieli jednostek prowadzących warsztaty terapii zajęciowej, którzy wskazują, że dotychczasowa wysokość dofinansowania nie pokrywa wszystkich kosztów działalności prowadzonych przez nie warsztatów. Warsztaty doświadczają problemów wynikających z rotacji pracowników, co jest związane ze zbyt niskimi wynagrodzeniami. Ponadto, są one zmuszone do ograniczania nakładów na rehabilitację osób niepełnosprawnych, na inwestycje związane m.in. z doposażaniem pracowni, dowozy uczestników oraz zatrudnianie specjalistów.

Mając na uwadze dalszy rozwój działalności warsztatów oraz ich prawidłowe funkcjonowanie, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zwiększenia kwoty środków na dofinansowanie rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie. Zmiany powinny wpłynąć również na wzrost wysokości wynagrodzeń pracowników warsztatów.

Wysokość zaproponowanych, podwyższonych kwot dofinansowania wynika zarówno z oczekiwań formułowanych przez przedstawicieli zakładów aktywności zawodowej oraz warsztatów terapii zajęciowej, jak i z możliwości finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej „PFRON”.

Przygotowując przewidywane skutki projektowanych rozwiązań prawnych PFRON wziął pod uwagę przewidywane zwiększenie liczby osób zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej oraz uczestników warsztatów terapii zawodowej, jak również skutki finansowe zwiększonej, zgodnie z projektem rozporządzenia, kwoty dofinansowania rocznego pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej oraz kwoty dofinansowania rocznego pobytu jednej osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej.

Projektowane rozwiązania będą finansowane w ramach wydatków PFRON zaplanowanych w planie finansowym PFRON na dany rok. W 2026 r. zostaną sfinansowane w ramach wydatków ogółem określonych w planie finansowym PFRON na 2026 r. przez odpowiednią alokację środków i nie będą stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.

Ponadto PFRON zabezpieczył środki na koszty obsługi zadań realizowanych przez samorządy (zgodnie z § 7 rozporządzenia z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym) po wejściu w życie przepisów zaproponowanych w niniejszym projekcie.

Projekty planów PFRON na lata następne uwzględniają podwyższone kwoty dofinansowania rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej, osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej oraz środki na koszty obsługi tych zadań.

W § 2 projektu rozporządzenia zaproponowano, aby weszło ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Podwyższone kwoty dofinansowania będą obowiązywać od 2026 r. natomiast wcześniejsze wejście w życie rozporządzenia stanowić będzie podstawę prawną dla samorządów powiatowych i wojewódzkich, partycypujących w kosztach finansowania WTZ i ZAZ, do uwzględnienia nowych podwyższonych kwot dofinansowania uczestnika WTZ i pracownika ZAZ w projektowanych budżetach na 2026 r.

Projektowane przepisy rozporządzenia nie wpływają na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia dotyczy samorządów powiatowych i wojewódzkich, w związku z tym zostanie przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, jako ciała kolegialnego rozpatrującego problemy związane z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego i z polityką państwa wobec samorządu terytorialnego – celem uzyskania opinii zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz.U. z 2024 r. poz. 949).

Stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej

Rządowego Centrum Legislacji na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W opinii projektodawców projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projektowana regulacja nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.